

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูประบบบริหารภาครัฐกำลังเป็นประเด็นที่ประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากความตื่นตัวในการรับรู้ข่าวสารของประชาชนทั่วโลกเป็นไปอย่างกว้างขวาง มีผลให้ความต้องการบริหารงานเพื่อประชาชนได้รับการยกระดับให้สูงขึ้นประกอบกับหลาย ๆ ประเทศต่างประสบภาวะวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความหละหลวม ประสิทธิภาพกลไกการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการ สภาพการณ์ดังกล่าวเป็นภาพที่ฉายเด่นชัดของประเทศที่ยังไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับการแข่งขันในการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่มีความรุนแรงและอัตราเร่งที่สูงมาก ดังจะเห็นได้จากศักยภาพในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีแนวโน้มลดลงทุกปี จากลำดับที่ 38 ในปี พ.ศ. 2543 เป็นลำดับที่ 44 ในปี พ.ศ. 2544 ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 2)

ทรัพยากรประเภทงบประมาณ มีบทบาทสำคัญในขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดตัวบุคคล การดำเนินการ การประสานงาน การรายงานและการงบประมาณ (ประเทือง ประवालพิทย. 2537 : 1) ในกระบวนการบริหารเหล่านี้ การบริหารงบประมาณนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ไปตามเป้าหมายที่กำหนดและแน่ใจว่าการบริหารงานในองค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ จะต้องเจริญก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด ดังนั้นในองค์กรทุกประเภทจึงต้องจัดโครงสร้าง และกระบวนการบริหารไว้อย่างเหมาะสม จึงถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดการบริหาร สอดคล้องกับ ไชยมงคล (2526 : 24) กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นทรัพยากรพื้นฐานสำคัญในการบริหารงานโดยทั่ว ๆ ไปนั้นประกอบด้วย คน เงิน วัสดุ การจัดการ และทรัพยากรที่มีบทบาทมาก ในการบริหารองค์กร คือ เงินหรืองบประมาณ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ จัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้ (1) จัดสรรอุดหนุนทั่วไปเป็น ค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดย รัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน และ (4) จัดสรรงบประมาณเป็น ค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

และภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรในทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพ และ ความเสมอภาค ในโอกาสทางการศึกษา

หลักการบริหารและการจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องอยู่ภายใต้หลักการสำคัญ คือ การให้สถานศึกษามีอิสระ คล่องตัว ในการบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษา ตามแนวทางการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยสอดคล้องกับการกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษา การมีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ทรัพยากรเพื่อความโปร่งใส และ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และด้วยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (มาตรา 34(2) กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นนิติบุคคล สามารถกระทำการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองภายในขอบวัตถุประสงค์ มีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่น ซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ มาตรา 39 ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานกรรมการทรัพยากรเพื่อการศึกษา มาตรา 44 ให้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับงบประมาณ และการดำเนินการทางงบประมาณ

จากความสำคัญการบริหารงบประมาณดังกล่าวข้างต้น ทำให้มีการพัฒนาระบบงบประมาณของประเทศไทยเป็นอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ในระยะก่อนปีงบประมาณ 2525 ระบบงบประมาณแผ่นดินของประเทศไทย เป็นระบบงบประมาณที่เน้นการควบคุมการใช้จ่ายเงิน หรือเรียกว่าระบบประมาณแสดงรายการซึ่งเน้นงบประมาณเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการควบคุมการใช้จ่ายและการดำเนินการของส่วนราชการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ โดยมีให้คำนึงถึงผลงานหรือ เป้าหมายที่จะได้รับจ่ายเงินนั้นมากเท่าที่ควร ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงจุดด้อยของระบบงบประมาณประเภทนี้ ประกอบประเทศไทยมีแผนระยะยาว คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อันเป็นแผนแม่บทของประเทศ ซึ่งได้กำหนดแนวนโยบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินการของรัฐบาลในทุก ๆ ด้าน แต่การจัดทำและเสนอของงบประมาณให้ส่วนราชการในแต่ละปีนั้น ยังไม่มีจุดเชื่อมโยงที่จะทำให้การจัดทำและเสนอของงบประมาณ สอดคล้องกับแผนพัฒนาของประเทศอย่างชัดเจน (พัชราวุธ แพรัตกุล. 2528 : 1)

เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว ในปีงบประมาณ 2525 รัฐบาลโดยสำนักงานงบประมาณจึงได้เปลี่ยนแปลงงบประมาณแผ่นดิน จากระบบงบประมาณแบบแสดงรายการมาเป็นระบบงบประมาณแบบแผนงาน โดยนำมาใช้ผสมผสานกับระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ ทั้งนี้ สำนักงานงบประมาณได้ปรับปรุงระบบ และกระบวนการงบประมาณให้สอดคล้องกับแนวคิดของ

ระบบงบประมาณแบบแผนงานได้มีการกำหนดแนวทาง และหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณแบบสัดส่วนของวงเงิน งบประมาณรายจ่ายแต่ละด้าน และแต่ละกระทรวง ในลักษณะของการวางแผนมหภาคผสมผสานกับการวิเคราะห์รายละเอียดของตั้งงบประมาณขององค์กรภาครัฐให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในด้านการบริหารงบประมาณได้เปลี่ยนแปลงระบบอนุมัติวงเงินประจำงวด ให้มีความคล่องตัวมากขึ้น รวมทั้งการมอบอำนาจ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับแม้ว่าระบบงบประมาณแบบแผนงาน จะเป็นระบบส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างมีแผนงานและมีการวิเคราะห์การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และประหยัด อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติก็มีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคอยู่หลายประการ เช่น ในกระบวนการจัดทำงบประมาณ ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเมือง (นโยบายของพรรคการเมือง นโยบายของรัฐบาล) จำนวนภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บได้นอกจากนั้นทักษะของเจ้าหน้าที่งบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการนำระบบงบประมาณมาใช้ได้อย่างได้ผล หากไม่เข้าใจแนวคิดและกระบวนการวิเคราะห์เชิงระบบ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการจัดทำและเสนอของบประมาณ

ดังนั้นในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ที่เป็นนิติบุคคล ต้องการความเป็นอิสระในการบริหารงาน ควรมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการบริหารที่มุ่งเน้นผลงาน ให้โรงเรียนมีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา การจัดหารายได้จากการบริการ รวมทั้งการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องมีการวางแผนงบประมาณ โดยการจัดทำและเสนอของบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานภายนอก และการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

ซึ่งแนวปฏิบัติปัจจุบันของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ยังมีปัญหาในเรื่องการจัดทำค่าของบประมาณ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. 2547 : คำนำ) การจัดทำค่าของบประมาณของสถานศึกษาที่ส่งมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข อาจมีสาเหตุมาเนื่องจากความเข้าใจไม่ตรงกัน การใช้แบบฟอร์มไม่ตรงตามที่กำหนด ประมาณการค่าวัสดุและราคากลางฯ ยังไม่เป็นไปในทางเดียวกัน

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครนายก ที่มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
4. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณมีความสำคัญต่อองค์กร โดยเฉพาะสถานศึกษา บุคลากรที่ปฏิบัติในสถานศึกษาและมีความสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงการศึกษาตลอดเวลา การรู้แนวทาง การจัดทำและเสนอของบประมาณ จึงมีความสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์ / หน่วยในการศึกษา

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประกอบด้วย

2.1.1 ชั้นศึกษาความต้องการแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของ

งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา จำนวน 312 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 156 คน และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานงบประมาณจำนวน 156 คน

2.1.2 ขั้นศึกษาการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี วุฒิปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีประสบการณ์ใน หน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.1.3 ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำ และเสนอขอ งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ โดย มีวุฒิปริญญาโท สาขาการบริหารศึกษา หรือมีประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ บริหารงานใน หน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี

2.1.4 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำ และเสนอขอ งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 156 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย

2.2.1 ขั้นศึกษาความต้องการแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องทางการ ศึกษา จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้ปฏิบัติ หน้าที่งาน งบประมาณ จำนวน 4 คน

2.2.2 ขั้นศึกษาการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี วุฒิปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีประสบการณ์ใน หน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน

2.2.3 ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการ จัดทำและเสนอขอ งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ โดย มีคุณสมบัติด้านการบริหารการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาโทสาขาบริหาร การศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 17 คน

2.2.4 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและ เสนอขอ งบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ความต้องการแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

3.2 แนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

3.3 ความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

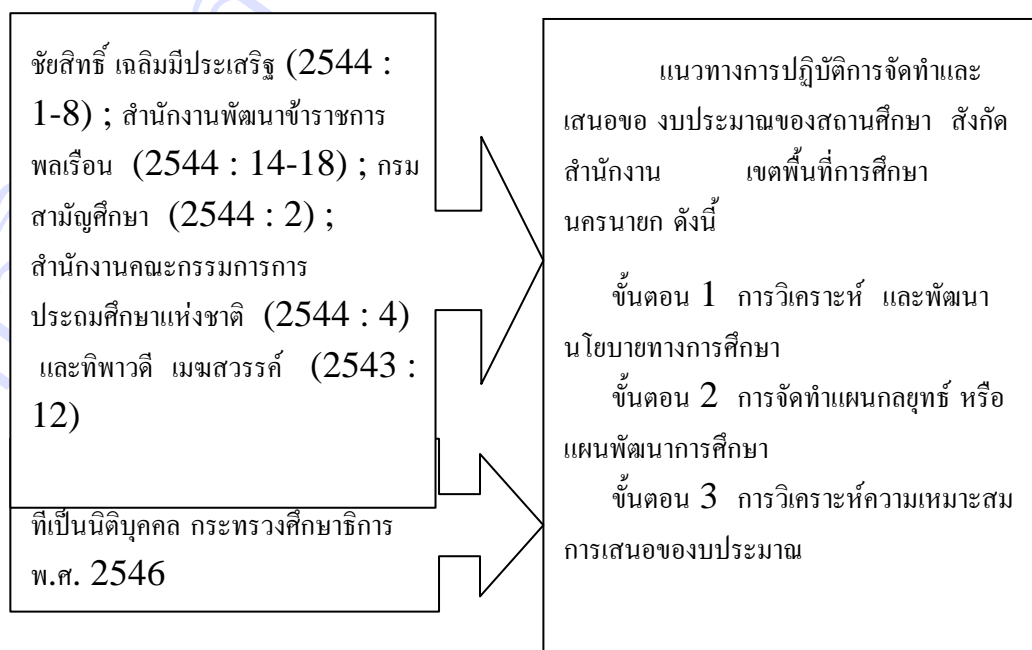
3.4 ความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

4. กรอบความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จากการศึกษา แนวคิด หลักการและทฤษฎีของหน่วยงานและนักวิชาการต่าง ๆ ได้แก่ คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 40-42) ; ชัยสิทธิ์ เถлимมีประเสริฐ (2544 : 1-8) ; สำนักงานพัฒนาข้าราชการพลเรือน (2544 : 14-18) กรมสามัญศึกษา (2544 : 2) ; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 4) และทิพาวดี เมฆสุวรรณ (2543 : 12) นำมาสังเคราะห์และบูรณาการโดยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ที่มา

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรหรืออนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ เพื่อให้ สถานศึกษาใช้จ่ายหรือก่องหนี่ผู้กพันตามแผนการปฏิบัติงาน

2. ความต้องการแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก หมายถึง สภาวะที่เกิดขึ้นจากการขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือความประสงค์ที่จะได้สิ่งนั้นของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยวัดจากความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในการสนทนากลุ่ม โดยจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. แนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกที่มีความตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชาการ สอดคล้องกับความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย พร้อมข้อเสนอแนะและสรุปแนวทางได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอน 1 การวิเคราะห์ และพัฒนานโยบายทางการศึกษา หมายถึง 1.1) การวิเคราะห์ทิศทางและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเหนือสถานศึกษา 1.2) การศึกษาข้อตกลงการปฏิบัติงานและเป้าหมายการให้บริการสาธารณะทุกระดับ ได้แก่ ข้อตกลงผลการปฏิบัติงานของเขตพื้นที่ และ ผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ เพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่สถานศึกษาทำกับเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 1.3) การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 1.4) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามคำรับรองที่การปฏิบัติราชการที่ทำกับเขตพื้นที่การศึกษา ในด้านปริมาณ และคุณภาพ 1.5) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศผลการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาของสถานศึกษา 1.6) การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศให้เขตพื้นที่การศึกษา และสาธารณะชนรับทราบ

ขั้นตอน 2 การจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาการศึกษา หมายถึง 2.1) ทบทวนภารกิจจัดการศึกษาของสถานศึกษาและศึกษารายงานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง 2.2) กำหนดวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา 2.3) กำหนดพันธกิจ ของสถานศึกษา 2.4) กำหนดเป้าประสงค์ของสถานศึกษา 2.5) กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา 2.6) กำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จโดย จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ 2.7) กำหนดเป้าหมายระยะ

ปานกลางของผลผลิตในเชิงปริมาณ คุณภาพ และผลลัพท์ 2.8) จัดทำรายละเอียดโครงสร้างแผนงาน งาน/โครงการ และกิจกรรมหลัก 2.9) จัดให้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุง และนำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2.10) เผยแพร่ประกาศต่อสาธารณชน และผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นตอน 3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ หมายถึง 3.1) การจัดทำรายละเอียดแผนงบประมาณ แผนงาน งานโครงการ ให้มีความเชื่อมโยงกับผลผลิตและผลลัพท์ ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา 3.2) การจัดทำกรอบประมาณการรายจ่ายระยะปานกลาง 3.3) การจัดทำคำขอรับงบประมาณของสถานศึกษา และกรอบประมาณการรายจ่ายระยะปานกลาง เสนอต่อเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องเชิงนโยบาย 3.4) การจัดทำร่างข้อตกลงบริการผลผลิต (คำรับรองการปฏิบัติราชการ) ของสถานศึกษาที่จะต้องทำกับเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อได้รับงบประมาณ โดยมีเป้าหมายการให้บริการที่สอดคล้องกับ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณ

ของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก หมายถึง ระดับคะแนน ความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก นำไปใช้ได้จริงภายใต้บริบทของสถานศึกษาโดยวัดจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งแบ่งค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5. ความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก หมายถึง ระดับคะแนนความเป็นไปได้ที่จะนำแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณของสถานศึกษา นำไปใช้ได้จริงภายใต้บริบทของสถานศึกษา โดยวัดจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจากการใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

6. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก หมายถึง พื้นที่ที่กระทรวงศึกษาธิการ

กำหนดและประกาศให้เป็นเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545

8. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง โดยมีวุฒิปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

9. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง มีคุณสมบัติด้านการบริหารการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานในหน่วยงานทางการศึกษา หรือสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี

10. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

11. ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานงบประมาณ หมายถึง ข้าราชการครูสายงานสอน ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก สามารถนำแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณ ไปเป็นแนวทางการปฏิบัติประยุกต์ใช้ในการพัฒนา งานบริหารของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณ ผู้เกี่ยวข้อง ทางการศึกษา สามารถนำแนวทางการปฏิบัติการจัดทำและเสนอของบประมาณ ไปพัฒนาองค์ความรู้ ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

3. องค์การทางการศึกษาที่มีบริบทและหลักการบริหารที่คล้ายคลึงกัน สามารถนำ แนวทางการปฏิบัติการจัดทำ และเสนอของบประมาณ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์การ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล